

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень.
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ЧИ БОЛЬШЕВИКИ ЗАПРОДАЛИ СХІДНУ ГАЛИЧИНУ
ПОЛЬСЬКІЙ ШЛЯХТІ.

Українські пани в Канаді і Злучених Державах при кожній нагоді і без жадної нагоди пишуть в своїх газетах, що се большевики запродали Сх. Галичину Польщі. На сю їх писанину вже нема навіть охоти і відповідати, бо всім, хто тільки хоче знати, відомо, як червона армія боролась проти польської шляхти, а як петлюрівські чорношляхтички боролись за шляхетську Польщу від Балтійського "моржа" аж до Чорного, від Сіну аж по Дніпро.

В той час найзавзятішої боротьби між військами Радянських Республік а польської шляхти і петлюрівськими петрушевичівськими військами під проводом ген. Кравца спомогли ся тільки на неутрачність, наче-б то їх зовсім Галичина не обходила.

Однак в очі української чорної сотні в Канаді і Злуч. Державах і наймити польської шляхти — петлюрівці є гарними, і "неутрачність" петрушевичів є добрими. А ті, що кровавили ся на полях Волині, Холмщини і Галичини за свободу і незалежність цих країн — червоноармійці є злими, бо вони "запродали Галичину польській шляхті".

Американська "Свобода" і вінніпегський "Укр. Голос" в одно тубіані і розписали, що большевики запродали Галичину в Ридзі Полякам.

Львівське "Діло", яке недавно почало виходити, в своїм першому числі в статті л. н. "Союз Народів і галицька справа" між іншим пише слідуюче на сю тему:

"Польща як член Союзу Народів поза його плечима й поза плечима держав Антанти заклочила в 1920, згідно 1921 р. в Ридзі мир з большевиками. Польща інтерпретує ридський договір в той спосіб, що покликують ся на нього як на договір, який віддає її Східну Галичину, не вважаючи на се, що Сх. Галичина до Росії не належала, що соювіські держави не мали права нею розпоряджатися і в кінці кінців того, що саме соювіські держави заявили ся за незалежність Східної Галичини. Соювіські держави інтерпретують ридський договір в той спосіб, що вони сими договором означили тільки свою західну границю по Збручу, як вислали війни 1920 р., а не заявили ся за відданем Сх. Галичини Польщі. Навпаки — саме в Ридзі представники Соювітів висказали ся за незалежність Сх. Галичини".

Так пишуть галицькі пани, тоді як "наші" в Канаді і Злуч. Державах... Зрештою, тут тільки є підпани і то найгіршого сорта. Тож нема чого дивуватись.

Львівське "Діло" з 9. вересня містить з італійської газети "Corriere diplomatico consolare" документ про те, яке становище що до Східної Галичини зайняла соювіська делегація в Ридзі. На вступі до сего документу "Діло" від себе пише:

"Та є ще один наглядний доказ важності галицького питання, доказ, з якого виходить, що ридський договір ніяким чином не відносить ся до Сх. Галичини. Ходить тут о одне рішення Ради Соювітів, закомуніковане Йоффе і записане в протоколі ридських переговорів 24. вересня 1920".

"Ми раді, — каже "Діло", — що можемо подати се пояснення, важність якого безсумнівна, а яке послужить до освітлення питання Східної Галичини..."

В сім поясненні, як його подає "Діло" за "Corriere diplomatico consolare", говорять ся:

"Спіраючись на принцип свободної самозначення Соювіської Республіки, вже починає від 1917 р. отверто визнаючи повну незалежність Польської Республіки і визнаючи її як в будуче. Вона визнала 1918 р. теж незалежність України і Білої Росії, а в 1920 р. заклочила мирний договір з незалежною Литовською Республікою. Відповідно до сего політики Центральна Рада Депутатів твердить, що як базу миру треба визнати: безпосереднє і велике ваги потвердження незалежності і самостійності Польщі і Росії, незалежності України, Литви, Білої Росії і Східної Галичини. Як Росія, так і Польща — мусить по бажанню інтересованих народів — визнати національні репрезентативні та їх державні (свої, парламент, конгрес рад). Зі своєї сторони признає Соювіська Республіка, що в Східній Галичині не має соювіської організації, отже тому вона годить ся, щоб в сій країні відбув ся плебісцит на основі не соювіських принципів, тільки на основі загального принципу демократичного".

Нинішню заяву, як ісабато зазначає: "Завва, виготовлена Йоффе, зробила сильне враження на польську делегацію. Вона, польська делегація, починала, що імперіалістичні пани Польщі що до Сх. Галичини розкрили, тому винувата ся зрочно і заявила, що Східно-Галицьке питання не може бути поставлене на денний порядок в Ридзі, бо 91. арт. санжерменського договору розв'язує галицького питання віддає Найвищий Рад".

Ми наведемо сї уступи з "Діла", щоб показати читачам, що навіть галицькі трудючі не є-тої думки, що большевики запродали Польщі Сх. Галичину і що се лише недалюдки з "Свободи" та "Укр. Голосу" та їх безробітні "європейські" кореспонденти тільки те і знають, що на кождім кроці істерично викрикують: "большевики запродали Галичину польській шляхті". Сими криками вони хочуть закрити свої брехливі обличчя, якими вони ще так недавно вихваляли Петлюру та його бандитів.

Отже, щоб закрити бандитські діла петлюрівців, сих наймитів польської шляхти, мусять вони в бандитський спосіб лаяти радянські республіки.

Волинець.

ХТО КОМУ БЛИЗШИЙ.

Як відомо, минулої неділі відбув ся в Вінніпегу віче, на котрим промовляв прихильний до Канади за грішми Др. Осип Назарук. Про віче а особливо про промову Назарука розписали ся широко всі українські "патріотичні" газети в Вінніпегу. А вже найбільшнрішні подав промову Назарука "Український Голос".

Та хоч "Укр. Голос" подав промову Назарука майже в цілості, він ні словечком не згадав про те, що сказав Назарук про Петлюру. А сказав він про того сумної слави "головного отамана" такі речі, як редактори "Укр. Голосу", як оборонці польсько-петлюрівського союзу і бувшому платному наганячів Петлюри — дуже тяжко подати до публічного відома, хоч вони сказані і самим Назаруком.

Ось що сказав Назарук про Петлюру на публічному вічу в Вінніпегу, в неділю 24. вересня 1922 року:

"Петлюра має тайну умову з П'ясувським, на підставі котрої галицька армія мала бути знищена. Ся умова не була ні-де проголошена ані опублікована в пресі, але ми знали, що вона існувала".

Повисшу заяву Назарука подав також "Канадійський Ранок", лише іншими словами. Ось що він пише:

"Петлюра з П'ясувським мали тайний договір, котрий віддавав Галичину Польщі, а галицьку армію мали обернути на большевиків".

Чому "Укр. Голос" затіває сї факти? Чи думає він сям вратувати репутацію давно збанкрутованого Петлюри? Нічого сям "Укр. Голос" Петлюри не допоможе. Про такі зрадничі акти Петлюри, як його тайний договір з П'ясувським на знищення галицької армії в часі, як вона-била ся з польсько-шляхетськими найзидниками — довідаєт ся читач "Укр. Голосу" і з иншого жерела. І петлюрівсько-польонофільське обличчя "Укр. Голосу" всетаки буде відкрите.

Можна було "Укр. Голосові" оборонити Петлюру за його союз з Польщею і за запродане ним Польщі Східної Галичини, можна було йому промовчувати такі страшні варварські акти Поляків в Києві 1920 року, як зриване церков, шкіл, водопроводів, — але подавати цілу промову Назарука — і промовчати свідомо те місце, де він говорить про умову Петлюри з П'ясувським на знищення галицької армії, се вже аж надто ярке свідство, що "Укр. Голосові" ближший Петлюра і П'ясувський з шляхетською Польщею, ніж українська галицька армія.

ВІЙНА В МАЛІЙ АЗІІ.

(Кореспонденція до "Українських Робітничих Вістей").

На Сході в напівкультурній Малій Азії відбувають ся тяжкі бої поміж турецькими та грецькими військами. Турки борються ся під кличками — "незалежність Туреччини і осво-бождене Константинополя та заведење свободного каліфату", а Греки ллють кров за визво-ленє Християн з під музлам-ської неволі і прилучене колишніх грецьких земель до до матріного лля і т. д.

І падути Турки та Греки, замечлені своєю буржуазією і своєю кров'ю окроплюють частину так званої орієнтальної політики, своїми тілами дають адути в конкурентній боротьбі до Франції та Англії. По перше турецькі війні борять ся під командою французького старшини підполковника Сагаою. По друге обмежено грецький фронт англійськими дротами, а поміж іми і чорним морем підпиратю Греків англійська кіннота та военні кораблі. Не тільки в політичному значінні провадять ся боротьба поміж Францією та Англією, але ідути дійсні виймови бої поміж імперіалізмом французьким і англійським. Те, що станеть ся під Смирною або Бурсою, впливає на рішення в Парижі або Лондоні.

Побіди підпирного Франції Кемала Паші створили нову ситуацію. Англійському імперіалізму загрожала велика небезпека на дорозі між Європою а Індією при вході до Азії. Аналогія, де панують Турки, творить ключ до кавказької нафти. Франція, підперши Турків, вдарила в болю струну британського капіталу. І так бачимо, що все, коли Англія стараєсь недопу-

В. Левіч.

Відень, 9. вересня 1922

ЛІКВІДАЦІЯ ДРУГОГО І ПІВ ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

(Кореспонденція до "Укр. Роб. Вістей").

Передбачаючи Комінтерна здійснює, 24. Інтернаціонал об'єднуєт ся з 2. Інтернаціоналом. Об'єднане незалежним соціал-демократів з шайдеманівцями є лише вступом до сего. Конференція в Бруксеї, Франкфурті а Амстердамі се наглядно виявляють. В Амстердамі, в справі світової господарської кризи, не покидаючи робітничі маси до чину, не ухвалено протиставити об'єднаній буржуазії об'єднаний пролетаріат, а навпаки, ухвалено резолюції накликають до співпраці з буржуазією. Воно мусіло до сего діяти задля нестійного становища 24. Інтернаціоналу, котрого-ж революційна фраза все була суперечна його вагомому ся становищу, що все вишлось на користь буржуазії. Розкол 2. Інтернаціоналу на три різні групи був спричинений заостренням класових суперечностей при кінці імперіалістичної війни, які тоді виявились. Хоч розкол зразу ослабив робітничу класу, мав він велику вагу задля сего, що він спричинив організацію робітничого руху на нових основах, котрі відповіли зміні відносин, які викликала імперіалістична війна.

24. Інтернаціонал спинив по часті ту зміну відносин. Він задержав в своїх рядах велику частку міжнародного пролетаріату, котрий по зрадї ІІ, хотів перейти до ШІ. Інтернаціоналу, тобто на сторону революції, иншими словами, 24. Інтернаціонал вратував буржуазію перед революцією, вратував отже істотне буржуазії.

Зріст комуністичного руху спричинив злитє 24. з 2. Інтернаціоналом, хотий 24. Інтернаціонал повстав лише для боротьби проти 2. Інтернаціоналу. Опозиція проти "воєнного соціалізму", котрого-ж речником був 2. зродила 24. Інтернаціонал. Так то повстала партія незалежних соціал-демократів в Німеччині в 1917 р., бо стара партія покинула класову боротьбу. Об'єднана Соціалістична Партія Франції також виступила з сих самих причин з 2. Інтернаціоналу. За нею поступили і австрійські соціал-демократи. Повстав 24. Інтернаціонал. Його завдане було: одностайність міжнародного соціалізму на ґрунті класової боротьби.

Від того часу відносини змінились. Противники "воєнного

соціалізму" пропаяють тепер об'єднане. Катський випуск цілі томи за об'єднанем незалежних з шайдеманівцями і до-казує, що між обома партіями нема ніяких різниць. Австрійські соціал-демократи засілають при одній столі з шайдеманівцями. Французькі соціалісти помирили ся з королівськими (соціалістами) в роді Вандервельде. Іх всіх об'єднує тепер страх перед зростом комунізму, котрий може обняти провід в робітничім русі.

До того довела їх пропаганда комуністів за об'єднанем робітничим фронтом. Наслідком сего незалежним примушені засягнути своє становище: або з пролетаріатом, або проти нього. За приміром шайдеманівців і незалежних соціал-демократів заявивсь за коаліцією

І. Сокира.

Берлін, в вересні 1922.

ПАРАДОКСИ.

Будучи в Українському Робітничім Домі в Вінніпегу др. Назарук сказав, що він ніколи не дозволить чинити кривди робітникам в "самостійній" Галичині.

— Та ж я буду мати там право.

Як читачам вже відомо, се право Назарук має отримати за посередництва антанти.

Була за часів Директорії "самостійна" Україна, в якій Назарук мав велике право, бо був міністром преси.

А що в таких "самостійних" державах антанта також має право, то Французи вислали в Одесі свою армію. Директорія післяла Назарука з його правом до Французів на перемови.

Ось як сам Назарук описує своє "право" і право Фрейденберга, шефа французької армії, підчас сих "переговорів" в Одесі.

— "Виниченко і Чеховський — фюфю!" — сказав представник антанти Назарукові.

— "Тут — слідують відповідні руху рукою а ногою", — пише Назарук.

— "Вони (Виниченко і Чеховський) мусять уступити за большевизм. Можете їх повісити!"

І Назарук не зміг оборонити перед представником антанти в "самостійній" державі навіть і власного правительств. Бо і Виниченко і Чеховський примушені були уступити.

А тепер Назарук хвалить ся, що єли антанта дасть Галичині "самостійність", то він буде обороняти там робітників. Жаль ся боже. Єли-б і справді Назарук зробив ся приятелем робітництва в антантсько-самостійній Галичині, то тоді антанта сказала-б Петрушевичові:

— Назарук — фюфю! А єли-б Петрушевич не зробив Назарукові "фюфю", то антанта зробила-б "фюфю" Петрушевичові, так як Німці зробили Грушевському.

Великі дипломати, як бачимо, часами бувають забудувати аж до смішного.

В своїм "маніфесті", виданім в справі "позиції національної оборони" в Канаді, Петрушевич між иншим каже: "Вже від року одержує уряд письма і зазиви від української суспільности в Канаді."

ЗРІСТ АМЕРИКАНСЬКИХ ТРЕЙД-ЮНІТІВ.

В однім з останніх номерів "American Economic Review" професор Джордж Е. Барнет подає статистичний огляд зросту американських трейд-юнітів (заводових союзів) на протязі шести літ 1915—1920.

При великій різновидности розробленості американської юнітної організації не всі числа можуть бути точні і повні, та проте огляд зроблений професором Барнетом на основі юнітних протоколів, переписки з окремими юніонами та з відомель Американської Федерації Праці дає приблизну картину індустриального організованості американського робітництва.

За тих шість літ число членів у всіх американських

ніцтві 17 юніонів об'єднує 836.500 робітників. Найбільша професіональна спілка машиністів — виросла за шість літ з 71.000 членів до 330.800.

Організовані шахтарі в числі 417.700 мають окрім великого союзу об'єднаних вуглекопів ("Юнайтед Майн Воркерс") з 393.600 членами (в 1920-ім році) ще дві малі професійні спілки.

Сім кравецьких юніонів об'єднує 362.400 членів. З того числа 177.000 належить до одного юні мужеських кравців ("Амагаментед"), а 105.400 до професійної спілки робітників жіночої одежі ("Лейдс Гармент Воркерс").

В тих пяти індустриях (транспорт, будівництво, металеві а машинові промисловості, вуглекопство і кравецтво) працює більш як три четвертих всього організованого в професійних спілках робітництва Америки.

Решта, працююча в прочих індустриях і ремеслах, зорганізована в не менш як 63 трейд-юніонах.

ВІСТІ З ПОНЕВОЛЕНОЇ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

КРІВАВЕ СЛІДСТВО В БОЛЕХОВІ.

Дня 12. серпня болохівська поліція арештувала кількох робітників у справі убийства Т. Савича. Поліція взяла ся енергично до слідства, та розміри його і практики на стільки откла крові, що жак від них збирає не то очевидця, а слухача того жандармського урядовця. Поліцій Новак і Кудачко завели арештованого Юрка Лошака до кобури, веліли власникові піти з кімнати, щоб не був свідком побиття там до крові скатували арештованого. Потім його поведено на поліційну станцію, де почала ся друга операція арештованого. Там його збито до речти по грудях, голові й лямі, так що для крові підставили поліція побитою міську, куди вона обильно стікала. Батька арештованого, що заступав ся за невинним сином, викликло з будинку з приладком "Мейс свині". З черги запроваджено вняв до магістрату, де Новак і Кудачко казали йти на прохід стражника і почали третє з ряду катувань. Арештованого поклали на землю, приклали, били через дві години. Справжнього робітника до суду дня 26. вересня вийшов на волю, бо виявило ся, що він не винен. До якої степені катувань винного робітника, доказує хочби сєй факт, що кухарка втікла з поліцейської станції до одної Жидихи (Капихи), заявляючи, що не може спати від зойку, скатованого поліцейського в'язня. ("З. і В.")

Переслідуване У.С.Д.П. в Сиятинщині.

В львівській "Землі і Волі" читаємо: Недавно писали ми про заборону діяльності місцевої Робітничої Ради У.С.Д.П. в Коломиї. Про се була навіть інтерпретация у варшавському союмі, розуміють ся без успіху. Тепер те саме робить і староста в Сиятині. 31. серпня с. р. прикликав староста Тишинський тов. Барана, зажадав від нього статутів У.С.Д.П. і спису членів. Коли тов. Баран відмовив ся від сего, староста підслав команданта державної поліції Унгера і сєй силою забрав спис членів нашої партії в Сиятині. Не обійшло ся с'єму без погроз, а навіть заяви, що такої партії як У.С.Д.П. староста і поліція не знає.

В львівській "Землі і Волі" читаємо: Недавно писали ми про заборону діяльності місцевої Робітничої Ради У.С.Д.П. в Коломиї. Про се була навіть інтерпретация у варшавському союмі, розуміють ся без успіху.

Тепер те саме робить і староста в Сиятині. 31. серпня с. р. прикликав староста Тишинський тов. Барана, зажадав від нього статутів У.С.Д.П. і спису членів. Коли тов. Баран відмовив ся від сего, староста підслав команданта державної поліції Унгера і сєй силою забрав спис членів нашої партії в Сиятині. Не обійшло ся с'єму без погроз, а навіть заяви, що такої партії як У.С.Д.П. староста і поліція не знає.

В справі динамітового замаху в Яворові.

Як доносить "Gazeta Codzienna", окрім замаху на поліцію в Яворові, тогочасного дія підложено динаміт під залізничні шини на стації. Наступив вибух, який знищив шини. Та сама газета доносить, що на ділі Львів-Жовква перервано телеграфічній дроті. Редакція "Gazeta Codzienna" висловлює свій жал, що до тепер не викрито ні одного організатора замахів.

В металевих і машинових індустриях та корабельнім будів-